

Auken: Den lovgivning, vi i dag skal diskutere, vedrører forskningens centrale administration og organisation. Allerede da man i 1968 her i tinget behandlede lovforslaget om forskningsrådene, erkendtes det, at en yderligere rationalisering af forskningsorganisationen nok ville blive nødvendig, og derfor fastsatte man en forholdsvis tidlig revisionsdato i loven. Det var problemerne om Rask-Ørsted Fondets fortsatte eksistens, om kompetenceforholdet mellem Forskningens Fællesudvalg og Forskningsrådenes Centraludvalg, om forholdet mellem de nye forskningsråd og Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråd og andre spørgsmål, der dengang blev diskuteret. En række af disse spørgsmål løses ved dette lovforslag.

Lad mig først nævne, at Rask-Ørsted Fondet foreslås ophævet efter lang og dygtig tjeneste og dets vigtige funktioner på det internationale forskningssamarbejdes område overført sammen med dets bevillinger til forskningsrådene. Det er efter min mening udtryk for en forenkling, at disse opgaver løses i sammenhæng med andre forskningsspørgsmål inden for den sagkyndige, faglige ramme, det enkelte forskningsråd sætter.

Lad mig dernæst nævne oprettelsen af Planlægningsrådet for Forskingen. Hermed opfyldes et af de vigtige forslag, som bl. a. socialdemokratiets forskningsudvalg i sin betænkning her fra efteråret, „En demokratisk forskningspolitik“, har formuleret. Ved planlægningsrådets oprettelse erstattes både Forskningens Fællesudvalg og Forskningsrådenes Centraludvalg. Det nye planlægningsråd på 15 medlemmer kommer til at bestå af 7 repræsentanter fra forskningsrådene, DTVF og atomenergikommissionen. Men derudover udpeger undervisningsministeren 8 uafhængige personer til planlægningsrådet, hvorved almene samfundshensyn sikres den fornødne styrke i forskningsplanlægningen.

Planlægningsrådet vil få vigtige opgaver. På det vil hvile ansvaret for yderligere planlægning, prioritering og koordinering af forskningen. Det skal være samfundets rådgivende instans i forskningspolitiske problemer. Det skal være initiativtagende og igangsættende for samfundets støtte til vigtige, men forsømte forskningsopgaver.

Forskingens Planlægningsråd skal endvidere forestå den stadige forskning omkring forskningens omfang og retning i Danmark, således at vi får en løbende viden om dansk forskning.

Endelig har det måske allerstørst betydning, at planlægningsrådet skal rådgive de bevilgende myndigheder i forbindelse med lægningen af budgetterne for de centrale forskningsinstanser.

Det er socialdemokratiets håb, at det nye planlægningsråd vil kunne klare disse opgaver og dermed skabe baggrund for en virkelig dansk forskningspolitik og, hvad der ikke er mindst vigtigt, give stof til den nødvendige målsætningsdebat om dansk forskning.

Inden jeg går over til nogle mere principielle betragtninger om dansk forskningspolitik og de mere langfristede perspektiver, der ligger i dette lovforslag, er der grund til kort at kommentere det af de tidligere nævnte forskningsorganisatoriske problemer, der ikke umiddelbart løses ved undervisningsministerens udmærkede lovforslag. Det er naturligvis den manglende indpasning af det teknisk-videnskabelige forskningsråd i denne lovs rammer, jeg tænker på. I FFUs indstilling til undervisningsministeren, der er optrykt som bilag I til forslaget, lægges der ikke skjul på, at det ud fra en rationel betragtning ville være rigtigt, at det teknisk-videnskabelige forskningsråd indtog sin retmæssige plads ved siden af de øvrige forskningsråd. I princippet har alle forskningsrådene parallelle opgaver, og det kan virke som en historisk tilfældighed, at DTVF, altså Danmarks teknisk-videnskabelige Forskningsråd, ikke allerede i 1968 kom med i loven. FFUs tanker herom møder i deres sigte sympati i socialdemokratiet, ligesom det møder sympati i forskerkredse, herunder — og det er jo ikke uinteressant — ikke mindst inden for den teknologiske forskning. Jeg kan blot henvise til den kommentar, præsidenten for Akademiet for de tekniske Videnskaber, professor. dr. techn. Niels I. Meyer, har skrevet i dag om dette spørgsmål i Politiken.

Hvis vi ønsker en forbedret planlægning af samfundets forskningsressourcer, er det vigtigt, at vi ser disse ting i sammenhæng, ligesom det kan synes mindre klogt at bevare den uhyre knappe sekretariatsmæssige kapacitet spredt på to sekretariater. Imid-